

heten att uttaga och inlämna sina postförsändelser från morgon till och med afton när de så önskat."

Postmästaren i Karlskrona var i sitt yttrande den 21 november 1887 emot förslaget och menade "att omkring två tredjedelar av samtliga sökande skulle sakna all befogenhet för sin framställning, eftersom avståndet för dem att från Kristianopel avhämta sin post icke utgör mer än omkring $\frac{1}{2}$ mil och därunder".

Poststyrelsen ansåg vid föredragningen att framställningen inte borde "till vidare åtgärd föranleda". Något besked om detta fick sökande inte utan att själva göra förfrågan om resultatet av deras ansökan.

Någon sjätte poststation kom alltså inte till stånd inom Söderåkra socken. Jämfört med många andra församlingar av motsvarande storlek var Söderåkra ändå väl tillgodosett med postservice.

På 1890-talet fanns det i Söderåkra en ung kusk som hette John Jacobsson. Han körde åt postiljonen Blomberg, när denne, beväpnad med sabel och revolver, delade ut post på linjen mellan Söderåkra och Påboda.

POST- historia från

Söderåkra

FÖRORD

Söderåkra socken utgör ett eget pastorat i Södra Møre kontrakt i Kalmar län. De fem poststationer som funnits där genom tiderna, bjuder på en tämligen rik variation och glädjande nog finns, åtminstone när detta manuskript kommer till, två av dem kvar, Söderåkra och Bergkvara.

Postens historia inom socknen presenteras här kortfattat i kronologisk ordning. För kontinuerlig behandling av poststationen i Bröms har jag bortsett från länsgränsen. Poststationen flyttade söder om gränsen i samband med tillkomsten av järnvägen Karlskrona - Torsås och fick då namnet Brömsebro.

Växjö i september 1990

Erik Lindgren

Innehåll

Ort	sid
Söderåkra	3
Bergkvara	5
Bröms	10
Norra Tång	13
Gökalund	13
Lyckeberg	14

Urklipp ur tidningen

ÖSTRA SMALAND 1992-07-31

Postindragning i Söderåkra beklagas

Posten har som bekant beslutat att postkontoret i Söderåkra ska avvecklas och överlåtas till butiken i köpcentrat. Postkontoren i Torsås och Bergkvara bibehålls i oförändrad utsträckning.

- Vi noterar postens utredning med beklagande över försämrade service, skriver kommunstyrelsens arbetsutskott till postens regionkontor i Växjö.

SÖDERÅKRA

En extra kommunalstämma den 18 april 1865 gav dess ordförande A Wimmerstedt uppdraget att på Söderåkra församlings vägnar göra ansökan om en poststation. Denne tog god tid på sig, daterade brevet till poststyrelsen den 17 juni 1865 och sände det till landskansliet i Kalmar.

Han framhöll att ortens brev befördrades dels med löspost och dels med enskilda personers postväskor, "då dessa detsamma välvilligt medgiver". Det tilltagande näringslivet gjorde behovet av en poststation stort, menade han och tillade att på en halv mils avstånd från kyrkan fanns köpingen Bergkvara med tullkammare samt lastplatsen Djursvik. Han tillade:

"Dessa hamnar äro till en del avsättningsorter för Torsås församling och Arby Kapellsbygd, som ej äga någon närmare förbindelse med allmän post än vid Söderåkra. Inom Söderåkra församling, vilken är ganska tätt befolkad, finns för övrigt just i närheten av kyrkan, åtskilliga fabriker och industriinrättningar. En mängd sjöfarande äro även bosatta inom församlingen, vilka med hemmavarande anhöriga föra en ganska vidlyftig brevväxling. Under förlidet år har ett nytt provincialläkardistrikt blivit inrättat med station vid Söderåkra kyrka, ävensom ett apotek härstädes nu är under anläggning".

Postinspektör J A Schönbeck i Kalmar vitsordade behovet av en poststation i Söderåkra och förordade ansökningsen. Apotekaren P A Westling föreslogs till föreståndare. Ur landskansliets brev till poststyrelsen hämtas bl a följande uttalande, som torde ha bidragit till att ansökan beviljades utan fortsatt remissförfarande:

"Trakten kring Söderåkra kyrka, belägen utmed landsvägen mellan Värnaby och Påboda gästgivaregårdar, nära 4 mil från Kalmar, är särdeles tätt bebyggd. Där sammanstöta flera vägar och råder mycken affärsverksamhet".

Poststationen öppnades den 1 september 1865 med apotekaren som föreståndare. Denne avlöstes emellertid redan i december av skrivaren Jonas Gustaf Karlsson. Årslönen var 300 kronor men efter framställning i november 1874 fick Karlsson den höjd till 400 kr. Han avled i augusti 1880, varvid den omyndiga fosterdottern Anna Charlotta Karlsson övertog ansvaret för poststationens skötsel till dess urmakaren Carl Peter Svensson kunde träda till den 16 september 1880.

Sedan Anna Charlotta blivit myndig fick hon från juli 1882 befattningen som ordinarie innehavare. Hon efterträddes av skrivaren Peter Arvidsson i oktober 1883. Denne blev den siste föreståndaren innan poststationen flyttades till den nyuppförda stationsbyggnaden vid Kalmar - Torsås järnväg den 9 augusti 1899.

Postärendena handlades nu av järnvägsmän, till en början av Viktor Seger (1899-1903). Han följdes av Ludvig Granlund (1903-1920). Den ökade posttrafiken medförde att post och järnväg skildes åt från den 1 februari 1920, då fröken Rut Maria Svensson utsågs till ny föreståndare. Hon följdes av handlanden Enock Svensson redan efter 14 månader. Den sistnämnde fick uppleva en alltmer expanderande postverksamhet under mer än tre decennier. Poststationen statushöjdes den 1 oktober 1951 till en s k postexpedition. Därmed blev Enock Svenssons titel "stationsmästare". Denne efterträddes 1952 av Evert Karlsson och efter honom följde Britta Andersson (1979-1985).

Den framsynta satsningen på en poststation år 1865 var riktig. I Söderåkra fanns sedan i ny terminologi ett postkontor, sedan 1980 i moderna lokaler i ett köpcentrum vid Europaväg 66. Det finns 300 hushåll i samhället, där brevbäringen görs av en lantbrevbärare som utgår från det sex kilometer avlägsna postkontoret i Torsås. Chef är sedan 1986 Arne Larsson, som före anställningen inte hade något postalt förflutet. Han tog chansen att söka sig till hemtrakten (uppvuxen i Torsås) när han som anställd på Systembolaget i Kalmar såg att Posten annonserade efter en föreståndare i Söderåkra.

Det blev ändå bara en övergångsanordning och i Postens fortsatta planering ingick övergång till entreprenad. Detta genomfördes den 14 december 1992, då postkontoret blev "post-i-butik" enligt avtal med Möre Livs AB.

BERGKVARA

"Som olägenheter för oss ofta uppstår i anseende till postbefordringen emellan Kalmar och Karlskrona därigenom att vi icke här i köpingen äga någon poststation utan måste hålla till godo med att från det 3/4 mil från köpingen belägna Söderåkra, varest poststation finnes, avhämta vår post, hava vi beslutat att hos Kungl. Generalpoststyrelsen i ödmjukhet begära, det måtte poststation inrättas i Bergkvara köping".

En handfull personer i Bergkvara med tullinspektör P Bolmér som första namn skrev under ett brev till poststyrelsen med den citerade inledningen, daterat den 18 december 1875.

Som skäl för ansökan åberopades stor sjöfart och handel i köpingen och det faktum att det fanns såväl tull- som telegrafstation. Man framhöll också att någon särskild tidsspilla inte skulle uppstå för postskjutsen mellan Kalmar och Karlskrona eftersom köpingen bara låg ca 4000 fot från allmänna landsvägen. Slutligen föreslog man till föreståndare för den begärda poststationen telegrafisten i Bergkvara fröken S A Sjöstedt.

Poststationsföreståndare J G Karlsson i Söderåkra uttalade under det följande remissförfarandet som sin åsikt att en ny poststation behövdes, men att den borde ligga vid allmänna landsvägen i närheten av vägskälet mot Bergkvara. Han menade att "det skulle leda till icke så ringa tidsspilla om posten skulle avvika från allmänna landsvägen till Bergkvara enär sagde väg är dålig och ganska mycket trafikerad av virkeskörare". Karlsson tänkte också på den extrakostnad av 75 öre per gång som postförarna skulle betinga sig för att lämna landsvägen och köra in till Bergkvara.

Postmästare Johan A Schönbeck i Kalmar tillstyrkte ansökan och föreslog att poststationen skulle ligga i köpingen. Båtsmannen Peter Svensson Sik i Siggetorp kunde åta sig att bära posten från allmänna landsvägen till poststationen. Poststyrelsen ville emellertid att den ordinarie postskjutsen skulle svara för denna transport. Sedan de kontraktsbundna Olaus Johnsson i Påboda och Peter Svensson i Törnaryd förklarade sig villiga att göra

det mot 75 öre för varje gång, beslöt poststyrelsen att poststationen i Bergkvara skulle inrättas den 1 januari 1877.

Inte oväntat valde poststyrelsen tullinspektor P Bolmér till poststationsföreståndare. Han efterträddes av dottern Ottilia. När hon skulle flytta från orten och föreslog sin syster till efterträdare började en period då poststationen blev förenad med telegrafstationen, något som tullinspektor Bolmér föreslagit redan i sin framställning om att få poststationen inrättad.

Det blev emellertid inte helt problemfritt, när man skulle utse en ny poststationsföreståndare i Bergkvara efter Ottilia Bolmérs uppsägning. Hon hade föreslagit sin syster Bertha att överta befattningen.

Poststyrelsen vände sig emellertid till länsstyrelsen med begäran om förslag till efterträdare. Kronofogden Paul Runkrantz fann då lämpligt att föreslå Selma Sjöding, som förestod telegrafstationen. Därmed var det mer eller mindre avgjort, eftersom fröken Sjöding hade antagits till en posttjänsteman i december 1881 och hunnit ha sex veckors förordnande vid Kungsholms filial för post och telegraf i Stockholm och dessutom biträtt vid Ladugårdslandsfilialen. Hon förväntades med andra ord ha reell kompetens för tjänsten.

När Ottilia Bolmér överlämnade poststationen till sin efterträdare Selma Sjöding den 31 mars 1885, var postmästaren i Kalmar Johan A Lindqvist närvarande. Detta ägde rum under en tjänsteresa som Lindqvist hade utverkat för att bland annat inspektera poststationerna i Bergkvara, Påryd och Vassmolösa. Hans rapport till poststyrelsen innehåller i detta fall följande text:

"Bergkvara poststation överlämnades under min närvaro utan anmärkning till den tillträdande föreståndaren fröken Sjöding. Den avträdande föreståndaren, fröken O Bolmér och den tillträdande, fröken Sjöding, hade varit goda vänner intill dess att det blev känt att Sjöding var antagen till föreståndare för Bergkvara poststation, men sedan dess var ummgänget dem emellan slut, och fröken Sjöding förvägrad att besöka poststationen, varav framgår att denna senare var helt och hållet obekant med de göromål som förekomma vid en poststation. Van vid expeditionsgöromål som hon var, satte hon sig mycket lätt

in uti handhavandet av såväl posten som postsparbanken och tycks hitintills ha skött bägge delarna synnerligen väl.

Emellertid framgår av förhållandena såväl i Bergkvara som i Påryd huru nödigt det är, att vid ombyte av föreståndare för poststationer en vand postman är närvarande."

Selma Sjöding blev inte gammal i gården. Efter blott något mer än ett halvår anmälde hon till poststyrelsen att hon på grund av giftermål och avflyttning från Bergkvara inte kunde ha hand om poststationen längre än till 1885 års utgång.

Postmästare Lindqvist medgav tjänstledighet åt Selma Sjöding från och med november 1885 och förordnade fröken Hedvig Sjöberg att förestå telegrafstationen och poststationen. Han förde dock en annan möjlig efterträdare på tal med följande ord:

"Visserligen finns i Bergkvara en fröken Bolmér, dotter till förre poststationsföreståndaren därstädes, tullinspektoren Bolmér, som jag vet åstundar att bliva antagen till föreståndare för poststationen i fråga. Men som poststationen i Bergkvara ej blev ordentligt handhavd under de år som dels tullinspektoren Bolmér och dels hans nu gifta dotter (Ottilia) förestod densamma, så vågar jag i största ödmjukhet anhålla att nämnda fröken (Bertha) Bolmér, därest hon skulle anmäla sig såsom sökande till platsen, icke måtte bliva antagen."

Bland dem som sökte den ledigförklarade tjänsten som föreståndare för telegrafstationen i Bergkvara fanns Hedvig Möller i Skövde. När hon blev antagen, anmälde hon sig villig att även svara för posten. Hon gjorde följande tillägg i ett brev till postmästaren i ett brev på nyårsdagen 1886:

"Visserligen är denna sysselsättning mig hittills helt och hållet främmande, men jag antar att på en så liten plats ej torde förekomma större svårigheter än att man på ett par dagar kan sätta sig in i saken".

Det gick bra och Hedvig övertog poststationen utan komplikationer. Men redan från den 1 juni 1886 förordnades hon att tjänstgöra på Malmö telegrafstation och den vikarierande telegrafisten Ester Lovén fick träda till. Dessförinnan kunde Hedvig utverka ett biträdesanslag på

kr 7:50 per månad på grund av ansträngande nattjänst. Hennes motivering speglar något av villkoren för de kontraktsbundna poststationsföreståndarna på den tiden:

"Posterna anlända sent om aftnarna. Efter dess mottagande måste posten ordnas till påföljande dag för att i den rätta tiden kunna utlämnas. Värdebrevens inskrivas i journalen och å dem utskrivs kvitton; tidningarna påtecknas sina respektive adresser. Allt detta gör att en stor del av natten måste uppoffras och hjälp mången gång skulle vara erforderlig om ej det obetydliga arvodet omöjliggjorde all tanke härpå".

Hedvig Möller gjorde fortsatt karriär och fick efter Malmö-perioden tjänstgöra i Göteborg. Ny vikarie i Bergkvara från den 1 februari 1887 blev Sophia Bildt. Även hon fick uppdrag på annat håll och ett par vikarier, fröken H Hagström och fröken E Sandin, fick under kortare perioder sköta posten i Bergkvara.

Utan att egentligen ha tjänstgjort på sin egen befattning i någon nämnvärd omfattning mer än under de sista åren lämnade Hedvig Möller den för gott med april månads utgång 1892. Nu blev fröken Sophie Backelin ny föreståndare för poststationen i Bergkvara. Därmed inträdde en viss stadga och hon blev kvar vid sin post i det närmaste tolv år. Vid den uppkommande vakansen begärde företrädare för köpingen att en lokalt bevandrad dam, fröken Hilda af Wetterstedt skulle bli föreståndare. Det blev dock ett något brådstörtat avsked för Sophie Backelin och poststationen överlämnades den 4 januari till förre polisuppsyningsmannen Per August Ohlson. Denne nöjde sig med lägre ersättning för arbetet än den föreslagna fröken af Wetterstedt.

Frågan om att flytta poststationen till järnvägsstationen blev aktuell i samband med Sophie Backelins entledigande och togs upp på nytt, när P A Ohlson sade upp sig den 14 april 1905 "med anledning av den ringa avlöningen gentemot det myckna arbetet".

Poststationen låg då i Ohlsons bostad i samhällets västra del och järnvägsstationen vid dess östra gräns omkring 500 meter åtskilda. Ett skäl som talade för att flytta poststationen redovisades av postinspektionen i Malmö: "Under Ohlsons tjänstgöring som poststationsföreståndare hava förekommit åtskilliga felaktigheter i

anseende å fack- och brevlådsposternas expedition å linjen Bergkvara-Karlskrona, synbarligen beroende därpå att Ohlson på grund av avståndet från hans bostad till järnvägsstationen ej kunnat i erforderlig mån själv övervaka dessa posters expedition".

Postinspektionen föreslog att poststationen skulle flyttas och förenas med järnvägen. En extra kommunalstämma med Söderåkra församling den 18 juli 1905 hade inte något att erinra mot flyttningen. Den genomfördes och järnvägsstationens föreståndare Viktor Seger fick också ta ansvaret för poststationen. Han avled i juli 1909 och efterträddes av Alfred Stenström. Efter dennes död 1929 övertogs ansvaret av Alfred Håkansson. Posten skildes "pro forma" från järnvägen den 1 juli 1931 men blev kvar i järnvägsstationen under Håkanssons ansvar. Samma gällde för efterträdaren Per Axel Palmqvist från år 1941. Efter ett par år slutade han dock sin tjänst i järnvägen och blev från den 1 april 1943 enbart postanställd. Han efterträddes på nyåret 1957 av Bertil Pettersson.

Den 1 april 1964 höjdes poststationen till rang av postexpedition med Birgit Eriksson som föreståndare. Postens 100-årsjubileum firades med uppmärksamhet i Bergkvara och kommunen och många kunder uppvaktade. Personalen hade klätt upp sig i tidsenliga kläder, förste postiljon Allan Eriksson i en gammaldags uniform från Postmuseum. Damerna hade fått låna gamla vackra kläder och alla bidrog till att det blev en minnesrik dag.

P. S.

POSTKORT.

Till Postkontoret

Kalmar

BRÖMS

Bröms på gränsen till Blekinge blev utan poststation när kronobrevbäringen i Småland övertogs av postverket med 1874 års ingång. Som framgår av det tidigare avsnittet fanns det emellertid redan en poststation i Söderåkra. Därmed var egentligen målsättningen "en poststation i varje socken" uppfylld. Det var den målsättning som hade uttalats vid riksdagsbehandlingen i december 1873 av frågan om hur postgången skulle organiseras, när postverket övertog ansvaret för kronobrevbäringen.

Men kronofjärdingsmannen Pär August Petersson i Lökaryd ansåg inte att man hade tagit tillräcklig hänsyn till civilstatstjänstemännen och mycket med tanke på sin egen fördel skrev han till sin förman, länsman J Beckström i Bruntorp. Ur hans brev, daterat den 10 mars 1874 hämtas följande:

"Då befordringen av brev mm i södra distriktet av Söderåkra socken lider stort men sedan kronobrevbäringen upphört, anhålles vördsamt att Herr Kronolänsmannen å vederbörlig ort täcktes ombestyras och förordas att poststation måtte förläggas, antingen vid Bröms gästgivaregård eller i närheten därav."

Länsman Beckström skrev tre dagar senare till kronofogden O E Rooth och förordade Pär Augusts ansökan. Som skäl anförde han att fjärdingsmannen för den södra sockendelen hade $1\frac{1}{2}$ mil till poststationen i Söderåkra. Även kronofogde Rooth tyckte att en poststation behövdes vid Bröms, inte minst därför att den blott $\frac{1}{2}$ mil avlägsna poststationen Kristianopel låg i Blekinge och inte hade någon dragkraft på smålänningarna som hellre lämnade sin post direkt till passerande diligens eller till gästgivaregården där diligensföraren kunde samla upp den. Många begav sig i stället till poststationen i Söderåkra för att uträtta sina postärenden.

Nu begärde Rooth från sin länsman "förslag å person, som må finnas villig och skicklig att den ifrågasatta poststationen förestå samt uppgift om det årliga lönebelopp som härför fordras".

Länsman Beckström rekommenderade då fjärdingsmannen till uppdraget och Rooth anmälde ärendet till länsstyrelsen i Kalmar. Sedan en extra kommunalstämma med Söderåkra

församling den 27 april 1874 uttalat att den ifrågasatta poststationen var nyttig och behövlig för södra delen av församlingen, frågade länsstyrelsen postinspektören i Kalmar om dennes åsikt. För denne vikarierade då sonen Waldemar Schönbeck, som 13 år senare blev utnämnd till postmästare i Lilla Edet. Han speglade i detta ärende sin faders åsikt och sköt därmed Pär Augusts förhoppningar i sank. Det skedde genom bl a följande ord i svaret till länsstyrelsen:

"Den enskilda korrespondensen vid Bröms är så obetydlig, att behovet för närvarande icke påkallar inrättandet av någon poststation, detta så mycket mindre som en poststation finnes i Kristianopel på en halv mils avstånd från Bröms".

Nu fann länsstyrelsen det inte lönt att låta ärendet gå vidare utan underrättade blott kronofogden om att det inte fanns anledning att föreslå poststyrelsen att inrätta en poststation i Bröms.

När Pär August fick detta besked skrev han själv till poststyrelsen den 27 juli 1874. Han framhöll att korrespondensen inte var så obetydlig som postinspektorn lät påskina. Han rättade också uppgiften om väglängden till Bröms: "den är en mil; visserligen finns en kortare men svår byväg dit, men den går till största delen över flygsandsfält och är därför ej så befares". Poststyrelsen påtecknade Pär August Peterssons brev "ansågs ej för anleda någon åtgärd". Efter mer än sju månader utan svar skickade Pär August en påminnelse till Stockholm samtidigt som han gjorde en ny framställning om en poststation i Bröms. Nu fick han ett svar från postsekreteraren i Stockholm att hans ansökan inte vunnit bifall.

Hela 15 år senare behandlades en ny framställning mera positivt. Bakom denna låg kronolänsmann R Mörck. Han påtalade allmänhetens behov av bättre service på grund av att ingen poststation fanns på närmare håll än en mil och tillade: "Härtill kommer att socknens fjärdingsman, boende i Högaryd, får i tjänsten vidkännas kostnader och besvär, vilka ej äro ägnade att påskynda expedierandet av honom anbefallde tjänsteåtgärder".

Och det var just denne fjärdingsman, J E Johansson i Högaryd, som föreslogs till poststationsföreståndare. Han bodde vid allmänna vägen en kilometer söder om Bröms.

Tanken var alltså densamma som 15 år tidigare, nu blott med andra namn som figurerade.

Den ordinarie kommunalstämman med Söderåkra församling den 22 oktober 1888 tillstyrkte ansökan jämte förslaget att fjärdingsman J E Johansson skulle antas till föreståndare. Postmästare J A Lindqvist i Kalmar tillstyrkte i ett brev till länsstyrelsen som i sin tur instämde. Därmed beslöt poststyrelsen att poststationen skulle inrättas. Johansson antogs till föreståndare med 150 kr i årsarvode när poststationen inrättades den 1 februari 1889 med namnet Bröms.

Gångposten till Kristianopel från Bröms gästgivaregård, inrättad i januari 1874 samtidigt som poststationen i Kristianopel öppnades, fick nu utgå från Högaryd i stället.

Vid postmästarens inspektion år 1896 annoterade han följande i protokollet: "Poststationsföreståndaren intresserar sig ej för postgöromålen och saknar kännedom av gällande postförfattningar". Det var dock inte detta som gjorde att Kalmar län blev av med poststationen i Bröms den 19 januari 1899 utan det faktum att järnvägen Kalmar-Torsås togs i bruk för allmän trafik då. Lantpoststationen drogs in och en förenad post- och järnvägsstation med namnet Brömsebro öppnades i stället, belägen söder om gränsen. I stationshuset blev posten kvar sex år efter järnvägsnedläggningen men betjänade mot slutet bara 68 hushåll över disk. De övriga 177 hushållen med postadress Brömsebro hade redan hunnit få lantbrevbäring och nu kunde resten anslutas till denna utan olägenhet från juni månads början 1971.

Det var emellertid rätt långt mellan planering och genomförande eftersom hushållen fanns i olika kommuner. De fick - så långt det gick efter egen önskan - delas upp på lantbrevbäringslinjerna från Fågelmara, Bergkvara och Torsås. T f postmästaren Lars Larsson i Karlskrona uttalade på poststationens sista dag att "det är med beklagande man ser ett så historiskt namn som Brömsebro försvinna ur postanstaltsförteckningen" och tackade poststationsföreståndare Ingvar Johansson för väl utfört arbete. Denne hade 15 år tidigare blivit poststationsföreståndare och fick nu överta lantbrevbäringslinjen Fågelmara-Olsäng. För betjäningen av hushållen i själva

Brömsebro fick lantbrevbärare Jarl Olsson svara med utgång från Fågelmara.

Ingvar Johanssons företrädare som postchefer i Brömsebro efter flyttningen till järnvägsstationen var Gustaf Gunnarsson (1899-1908), Wilhelm Sigismund Åhrberg (1908-1926), Alfred Håkansson (1926-1929), Petter Gustaf Karlsson (1929-1940), Martin August Magnusson (1940-1950), Johan Emil Eriksson (1950-1961) och Josef Hjalmar Hörlin (1961-1965).

NORRA TÅNG

Den förenade post- och järnvägsstationen med namnet Norra Tång öppnades den 19 januari 1899, när järnvägen Gullberna-Torsås togs i trafik för allmänt bruk. Carl Ulrik Andersson blev föreståndare med 120 kronor i årsarvode, en summa som höjdes till 180 kronor 1901 och till 240 kronor 1902.

Karl Johan Sjöberg blev ny föreståndare i februari 1910. I juni 1932 tog Nils Olof Hilding Sjöberg över och fick bland annat uppleva järnvägens förstatligande den 1 juli 1942. Han var kvar så länge att han också fick vara med om poststationens indragning med mars månads utgång 1964.

GÖKALUND

"Handlanden Svenssons handelsbod tjänstgör i själva verket såsom ett slags poststation".

Det skrev postdirektören i Linköping till poststyrelsen den 9 juli 1914, sedan han redovisat på vad sätt lantbrevbäringen på linjen Bergkvara - Gökaland fungerade.

Det var handlanden John Alexander Svensson som antogs till lantbrevbärare när linjen inrättades i oktober 1906. Han svarade sedan dess för den tre kilometer långa linjen en gång per vardag, till en början med 75 öre i ersättning per fullgjord tur fram och åter.

Ansvaret vilade på Svensson men i verkligheten gick lantbrevbäringen till på så sätt, att hans bud hämtade Gökaland post på Bergkvara poststation till Svenssons

handelsbod, där posten delades ut till adressaterna. Postutdelningen hade skett samvetsgrant, men postdirektören tyckte inte att anordningen var fullt tillfredsställande. Behov ansågs föreligga av en poststation.

Förhandlingar fördes nu med styrelsen för Östra Blekinge järnväg. Bolaget gick med på att öppna en poststation i järnvägens hållplats. Postinspektören framhöll att utöver förbättringen för postens kunder i Gökalund skulle en poststation där medföra välbehövlig lättnad för poststationsföreståndaren i Bergkvara. Denne fick alldeles ensam inte bara sköta poststationen med en frimärksförsäljning på nära 5000 kronor om året utan också järnvägsstationen.

Poststyrelsen beslöt nu på postinspektörens förslag att en förenad post- och järnvägsstation skulle öppnas i Gökalund den 1 januari 1915. Samtidigt skulle lantbrevbäringen Bergkvara - Gökalund dras in, eftersom den inte hade någon betydelse för den mellanliggande trakten.

Kontraktet med J A Svensson om lantbrevbäringen blev uppsagt och som föreståndare för poststationen i Gökalund antogs banvakten Sven Olof Johansson med 180 kronor i årsarvode. Han efterträddes den 20 september 1917 av Alfred Håkansson som dessförinnan hade varit föreståndare för den förenade post- och järnvägsstationen i Törnåkra.

Därefter var följande järnvägsmän föreståndare för poststationen i Gökalund till dess att den blev ersatt med modern lantbrevbäring den 1 april 1964: N O H Sjöberg (1926), Adolf Fredrik Ström (1926-1933), Karl Vilhelm Lindström (1933-1943), Johan Emil Eriksson (1943-1950) och Allan Georg Eriksson (1950-1964).

LYCKEBORG

Ett stort antal personer i Gullemåla, Appleryd och andra byar vid gränsen till Blekinge och inte långt från Kristianopel undertecknade i november 1887 ett brev till poststyrelsen med begäran om en poststation i handelslägenheten Lyckeberg vid Korpavik på småländska sidan av den gamla riksgränsen. De ansåg sig ha långt till närmaste poststationer som uppgavs vara Bergkvara och Jämjö, men de tillade att "Kristianopels postanstalt

ligger något närmare". Via den fick de dock posten senare än om det hade funnits en poststation i Lyckeberg. Kristianopel låg dessutom söder om gränsen och de som bodde på den småländska sidan fann det orimligt att uträtta postärenden i Blekinge.

Framställningen kunde egentligen inte alls vara framgångsrik i ett område, där det redan fanns flera poststationer. Det blev följdriktigt avslag men jag har funnit det riktigt att relatera ärendet här, eftersom remisshandlingarna visar litet på hur postutväxlingen ägde rum i området under slutet av 1880-talet.

Postmästaren i Karlskrona fick ärendet på remiss från Stockholm. För det längsta inlägget på nära tre foliosidor svarade poststationsföreståndare Svensson i Kristianopel. Han var naturligtvis emot förslaget eftersom han befarade att mista något av sitt kundunderlag, om en poststation inrättades så nära hans egen. Han redovisade belägenheten för sökandenas bostäder för att söka bevisa obehövligheten av ännu en poststation och skrev bl a följande:

"De hemman och lägenheter, som tillhöra Kristianopel och stå antecknade i ansökningshandlingarna äro: S k Danska Bröms (Svenska Bröms tillhör Söderåkra), Haboda, Kroksnäs, Bredavik, Ebbanäs, Trolleboda, Brunsboda, Björklycke, Sprattleboda, Hallersboda, Tombäck och Strömsmåla; dessa äro belägna i norra ändan av församlingen, och varje postdag sändes, dels med postbäraren och dels med andra säkra bud de vanliga brev och tidningar, som finnas till personer, vilka icke själva infunnit sig på postanstalten i Kristianopel, ävenså brukas sända underrättelse till dem, som hava värdeförsändelser att avhämta.

De lägenheter inom Torsås och Söderåkra socknar, som ligga i närheten av Kristianopels postområde, nämligen Appleryd, Brinkaström, Törneryd och Korpavik, hava även postutväxling med Kristianopel och underrättelser avgå även till dem, när så behövs.

Personer som icke avhämtat eller genom bud erhållit sina brev och tidningar å söknedagarna, bruka vanligen avhämta dem på söndagarna; vadan postanstalten, såväl söndagar som söknedagar hålles öppen från kl $\frac{1}{2}$ 9 fm till kl 2 em; dessutom har här alltid varit tillgängligt för allmän-